

Postavenie a pôsobnosť Kriminálneho úradu finančnej správy

Anotácia: Kriminálny úrad finančnej správy predstavuje významný subjekt finančnej správy, ktorý disponuje značnými kompetenciami v oblasti odhaľovania a vyšetrovania ekonomickej trestnej činnosti, s orientáciou na porušovanie daňových a colných predpisov, drogovej trestnej činnosti a ochrany práv duševného vlastníctva. Prostredníctvom právnej analýzy a s aplikáciou štatistických metód poukazujeme nielen na všeobecnú pôsobnosť Kriminálneho úradu finančnej správy, ale zároveň podrobne analyzujeme jednotlivé organizačné zložky daného subjektu a prezentujeme ich činnosť a úspešnosť najmä s ohľadom na posledné obdobie (t. j. rok 2013).

Kľúčové slová: Colný kriminálny úrad, Kriminálny úrad finančnej správy, colná správa, finančná správa, odhaľovanie, odbor závažnej colnej a daňovej problematiky.

Úvod

Nadobudnutím účinnosti vybraných ustanovení **zákona č. 333/2011 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva**, a to 1. 1. 2012, vznikol **Kriminálny úrad finančnej správy** (ďalej len „KÚFS“). Z inštitucionálneho hľadiska ide o nástupnícky subjekt predchádzajúceho Colného kriminálneho úradu, pričom predmetná transformácia bola nevyhnutná z dôvodu naplňania projektu Unitas, konkrétne jeho prvej časti. Fundamentálnym cieľom predmetnej reformy bolo spojenie daňovej a colnej správy, a to nielen z hľadiska inštitucionálneho, ale následným stupňom je aj zmena realizácie jednotlivých fiškálnych platieb. Predmetná transformačná zmena, ktorá poukazovala na nové priority a úlohy finančnej správy, si vyžiadala organizačné zmeny, ktoré boli zamerané na zvýšenie zefektívnenia síl a prostriedkov na boj s ekonomickou trestnou činnosťou, predovšetkým v súvislosti s daňovými podvodmi, a to najmä na úseku DPH. Ďalším cieľom organizačnej zmeny bolo opätovné vytvorenie funkčného a efektívneho analytického útvaru v rámci KÚFS. S cieľom dodržať základné princípy novej koncepcie činnosti KÚFS boli 15. 10. 2012 rozšírené úlohy a oprávnenia KÚFS aj o odhaľovanie trestných činov v súvislosti s porušením predpisov na úseku DPH, pričom predmetná legislatívna zmena nadobudla platnosť 1. 1. 2013.

Vedecká štúdia zaoberajúca sa právnym postavením a pôsobnosťou KÚFS predstavuje vedecký výstup viažuci sa na plnenie čiastkovej úlohy vyplývajúcej z vedecko-výskumnej úlohy „Odhaľovanie daňových únikov a daňovej trestnej činnosti“¹, ktorou bola spracovaná analýza inštitucionálneho zabezpečenia odhaľovania daňových únikov a daňovej trestnej činnosti v rezorte financií so zameraním na zhodnotenie jeho efektívnosti. V rámci spracovania predmetnej štúdie sme v prevažnej miere využívali metódu analýzy, a to konkrétne analýzy legislatívneho platného stavu k 28. 2. 2014 a taktiež analýzy dostupných informačných zdrojov vedených na KÚFS. Následne sme aplikovali metódu matematicko-štatistickú, prostredníctvom ktorej sme názorne poukázali na činnosť jednotlivých oddelení KÚFS.

Kompetencie KÚFS v oblasti odhaľovania a vyšetrovania ekonomickej trestnej činnosti sú limitované na trestné činy spáchané v súvislosti s porušením colných predpisov, daňových predpisov na úseku spotrebných daní a dane z pridanej hodnoty pri dovoze. Keďže KÚFS je právnym nástupcom Colného kriminálneho úradu, prevzal aj jeho kompetencie týkajúce sa boja proti nedovolenému dovozu, vývozu, tranzitu omamných a psychotropných látok, prekurzorov, rádioaktívnych a iných vysoko nebezpečných materiálov, ako aj chránených živočíchov a rastlín. Celkové organizačné a personálne zmeny značne ovplyvnili aj problematiku spolupráce, a to na národnej i nadnárodnej úrovni a zároveň systém

¹ Výskumná úloha VÝSK. č. 164 A PZ.

školiacich a výcvikových aktivít. V rámci finančnej správy sa rozvíja najmä spolupráca s daňovými úradmi a odbornými útvarmi finančného riaditeľstva, ale prehĺbila sa aj spolupráca s colnými úradmi, predovšetkým na úseku boja proti podvodom so spotrebnou daňou z minerálnych olejov. V medzirezortnej spolupráci dominuje predovšetkým rozvoj spolupráce s Národnou kriminálnou agentúrou Prezídia Policajného zboru, kde najmä v rámci projektu „daňová kobra“ boli realizované súčinnostné akcie mimoriadneho významu a rozsahu.

Právne postavenie KÚFS a pôsobnosť

Ako sme už uviedli, pôsobnosť KÚFS je upravená v §5 zákona č. 333/2011 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva, pričom predmetné úlohy boli plne prevzaté z dovtedy platného §11 zákona č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve. V rámci uvedenej právnej úpravy je upravený nielen jeho vznik, ale aj jeho charakteristické črty a základné kompetencie. Jeho existencia je vymedzená aj v § 2 zákona č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. KÚFS tvorí súčasť orgánov štátnej správy v colníctve, ale zároveň je súčasťou finančnej správy. V predmetnom predpise sú však relevantné jednotlivé ustanovenia upravujúce povinnosti a oprávnenia colníkov, ako aj jednotlivé druhy donucovacích prostriedkov a podmienky ich použitia.

Z hľadiska formy predmetného subjektu je KÚFS preddavkovou organizáciou napojenou na rozpočet Finančného riaditeľstva SR. Preddavkovú organizáciu si môže zriadiť len rozpočtová organizácia, pričom je poverená hospodáriť zvereným preddavkom. Ide o vnútornú organizačnú jednotku rozpočtovej organizácie, ktorá však nie je právnickou osobou, t. j. nedisponuje právnou subjektivitou.² KÚFS disponuje celoslovenskou pôsobnosťou a sídli v Bratislave.

Ak by sme chceli vymedziť celkovú pôsobnosť KÚFS, je v prvom rade nevyhnutné poukázať na skutočnosť, že je rozsiahla a môžeme vychádzať z všeobecného legislatívneho vymedzenia kompetencií KÚFS. KÚFS na základe uzatvoreného dohovoru vypracovaného v súlade s článkom K. 3 Zmluvy o Európskej únii o vzájomnej pomoci a spolupráci medzi colnými správami³ plní úlohy centrálnej koordinačnej jednotky a taktiež zabezpečuje ďalšie úlohy vyplývajúce z medzinárodných zmlúv v colnej oblasti. Keďže pri svojej činnosti pracuje s bohatou informačnou databázou, využíva variabilné informačné systémy finančnej správy, v ktorých zhromažďuje, spracúva, uchováva, odovzdáva, využíva, ochraňuje a vyradzuje informácie a osobné údaje⁴ o osobách, ktoré porušili daňové alebo colné predpisy alebo je dôvodné podozrenie, že porušujú daňové alebo colné predpisy, alebo ktoré v oblasti pôsobnosti finančnej správy narušili, alebo je dôvodné podozrenie, že narušajú verejný poriadok a ďalšie informácie o takýchto porušeníach daňových alebo colných predpisov, alebo narušeníach verejného poriadku. Predmetné informácie a osobné údaje poskytne alebo sprístupní finančnému riaditeľstvu, daňovému úradu alebo colnému úradu v rozsahu potrebnom na plnenie ich úloh vyplývajúcich z relevantných právnych predpisov. V súvislosti s informatizáciou prevádzkuje a zodpovedá aj za spoločný automatizovaný informačný systém, aplikovaný výlučne na colné účely⁵, pričom stanovuje údaje, ktoré sa doň vložia, prijíma opatrenia na zabezpečenie jeho bezpečnosti a bezpečnosti stanovených údajov, na

² ŠIMONOVÁ J. Rozpočtové právo. In PAULÍČKOVÁ A., BAKEŠ M. et al. *Finančné právo na Slovensku a v Čechách*. Sládkovičovo : Eurounion 2007. S. 60 a nasl.

³ Pozri bližšie oznámenie MZV SR č. 245/2009 Z. z.

⁴ Bližšie zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov v platnom znení.

⁵ Rozhodnutie Rady 2009/917/SVV z 30. novembra 2009 o využívaní informačných technológií na colné účely.

Kriminálny úrad finančnej správy teritoriálne usporiadanie

Na úseku výkonu **colného dohľadu** KÚFS realizuje svoju činnosť po vzájomnej dohode s orgánmi iných štátov, a to tak, že zabezpečuje utajený sprievod dodávky alebo iný utajený spôsob sledovania, ak je odôvodnený predpoklad, že zásielka obsahuje omamné alebo psychotropné látky, ich prekursor, tabak, tabakové výrobky, chránené druhy rastlín, živočíchov a exempláre⁶, pričom na ne nebolo vydané príslušné povolenie. Taktiež môže zabezpečovať utajený sprievod aj dodávku, ak je predpoklad, ak preváža inú vec, alebo inú vec, na ktorej držbu je nevyhnutné osobitné povolenie, napr. ak je predmetom zbraň a subjekt nedisponuje zbrojným preukazom v zmysle § 15 zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive v platnom znení, alebo v súlade s § 29 toho istého zákona nedisponuje zbrojnou licenciou, resp. nie je držiteľom európskeho zbrojného pasu v zmysle § 46 zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive v platnom znení. V súlade s uvedeným KÚFS

⁶ Chránené druhy rastlín, živočíchov a exemplárov sú upravené napr. v čl. 4 a 5, čl. 7 ods. 2 a 4 nariadenia Rady (ES) č. 338/97 z 9. decembra 1996 o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín reguláciou obchodu s nimi v platnom znení, v §34, 35 a 39 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, v § 2 a 5 zákona č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v § 2, 5 a 7 zákona č. 331/2005 Z. z. o orgánoch štátnej správy vo veciach drogových prekurzorov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

participuje na činnosti pri colnom dohľade aj v prípade, ak je v zásielke tovar, pri ktorom je podozrenie, že došlo k porušeniu daňových alebo colných predpisov, alebo veci určené na spáchanie trestného činu, alebo veci pochádzajúce z trestného činu, alebo ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva⁷ v záujme zistenia osôb, ktoré majú účasť na nakladaní s touto zásielkou. V prípade, že by mali takto získané informácie slúžiť ako dôkaz v trestnom konaní, postupovalo by sa na základe právnej úpravy medzinárodnej spolupráce justičných orgánov v trestných veciach. KÚFS zabezpečuje aj bezpečnosť prepravy zaisteného tovaru, vykonáva sprievod zaistených alebo predvádzaných osôb podozrivých zo spáchania trestného činu.

KÚFS môže **zabezpečovať aj výkon úkonov**, ktoré v iných prípadoch patria do pôsobnosti daňových alebo colných úradov, ak

1. si to vyžaduje bezpečnosť štátu,
2. hrozí nebezpečenstvo ujmy na zdraví alebo majetku alebo ohrozenie života a jeho odvrátenie nemožno inak dosiahnuť,
3. na dosiahnutie cieľa sledovaného daňovými alebo colnými predpismi je potrebný bezprostredný zákrok,
4. úkony daňového alebo colného úradu, ktoré súvisia s úkonmi v pôsobnosti KÚFS, je potrebné utajiť,
5. je potrebné overiť úroveň colného dohľadu zabezpečovaného colným úradom,

V rámci výkonu **bezpečnostnej činnosti** plní a zabezpečuje úlohy v oblasti boja proti nedovolenému dovozu, vývozu a tranzitu omamných a psychotropných látok, ich prekursorov, chránených druhov rastlín, živočíchov a exemplárov, proti nedovolenej preprave rádioaktívnych materiálov a iných vysoko nebezpečných materiálov, ak si to vyžaduje zistenie osôb, ktoré sa akýmkoľvek spôsobom podieľajú na trestných činoch páchaných na úseku omamných a psychotropných látok, ich prekursorov a chránených druhov rastlín, živočíchov a exemplárov v súvislosti s ich dovozom, vývozom alebo tranzitom. Okrem uvedeného KÚFS realizuje cezhraničné sledovanie a cezhraničné prenasledovanie v rozsahu a za podmienok ustanovených zákonom č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a medzinárodnou zmluvou⁸. KÚFS plní a zabezpečuje úlohy aj v oblasti odhaľovania a vyšetrovania trestných činov spáchaných v súvislosti s porušením daňových predpisov v oblasti dane z pridanej hodnoty a spotrebných daní alebo colných predpisov a zisťovania ich páchatel'ov. Ak určité subjekty porušili daňové alebo colné predpisy, KÚFS po nich pátra a iniciatívne zisťuje a zamedzuje porušovaniu daňových a colných predpisov. Zároveň sa podieľa na preventívnej činnosti, úradnom zisťovaní a potláčaní porušovania colných predpisov⁹. Vzájomná pomoc sa však nevzťahuje na zadržanie osoby ani na vymáhanie ciel, daní, dávok, pokút alebo iných finančných platieb pre inú zmluvnú stranu. Ak zmluvná strana predpokladá, že žiadaná pomoc by mohla ohroziť jej suverenitu, bezpečnosť alebo iné významné štátne záujmy alebo poškodiť oprávnené obchodné záujmy verejných alebo súkromných podnikov, môže pomoc odmietnuť alebo vyhovieť s určitými podmienkami.

⁷ Napríklad Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Azerbajdžanskej republiky o spolupráci a vzájomnej pomoci v colných otázkach (oznámenie MZV SR č. 65/2009 Z. z.).

⁸ Napr. podľa predpisu č. 245/2009 Z. z. Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky o uzavretí Dohovoru vypracovaného na základe článku K. 3 Zmluvy o Európskej únii o vzájomnej pomoci a spolupráci medzi colnými správami.

⁹ Pozri napr. Medzinárodný dohovor o vzájomnej administratívnej pomoci pri prevencii, úradnom zisťovaní a potláčaní colných deliktov (oznámenie č. 347/2000 Z. z.).

Vo vzťahu k iným inštitúciám KÚFS zabezpečuje a poskytuje súčinnosť vo vymedzenej oblasti s orgánmi štátnej správy pri plnení úloh podľa osobitných predpisov¹⁰, ako aj Colnému úradu Žilina¹¹. Z hľadiska informačnej činnosti poskytuje najmä relevantné údaje Európskej komisii v rozsahu a za podmienok ustanovených osobitným predpisom¹² vo veciach patriacich do jeho pôsobnosti. Ďalšie úlohy, ktoré zabezpečuje, sú spravidla upravované nadnárodnou právnou úpravou, konkrétne osobitnými predpismi práva Európskej únie.

KÚFS sa podieľal pri svojej rozsiahlej činnosti aj na tvorbe niekoľkých legislatívnych zmenách týkajúcich sa práve ich činnosti, a to v

- zákone č. 333/2011 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva
- zákone 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve
- zákone č. 25/2007 Z. z. o elektronickom výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákone č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zároveň KÚFS pripomienkoval interné riadiace akty finančnej správy a tvorbu viacerých interných riadiacich aktov finančnej správy sám inicioval a pripravil. Po variabilných zmenách bolo nevyhnuté vypracovať v novej verzii niektoré zásadné interné riadiace akty KÚFS, ako napr. smernicu o operatívno-pátracej činnosti, smernicu o sledovaní a o cezhraničnom sledovaní, smernicu o analytickej činnosti a smernicu o režimových opatreniach, ako aj rad ďalších interných riadiacich aktov. Taktiež sa podieľal na zabezpečovaní viacerých školiacich aktivít, ako aj doškoľovacích aktivít pre iné orgány štátnej správy. Vzdelávacie a výcvikové aktivity boli zamerané na zvyšovanie odbornej úrovne a výkonnosti personálu KÚFS. 26 colníkov KÚFS bolo zaradených do odborného colného kurzu, ktorý bol špeciálne organizovaný pre potreby KÚFS. Ďalej prebehli školenia zamerané na zdokonaľovanie odborných činností colníkov KÚFS:

aktivita	Počet školení	Počet účastníkov
Odhaľovanie DPH podvodov	5	107
Informačné systémy a analytické nástroje KÚFS	7	92
Operatívne činnosti	5	45
Duševné vlastníctvo	1	19
Jednotka služobných zákrokov	5	JSZ
Daňové trestné činy – spoločné školenie s GP	1	8
Forenzný audit	1	2
CITES	1	3

Zdroj: KÚFS

¹⁰ Napr. podľa § 6 zákona č. 331/2005 Z. z. o orgánoch štátnej správy vo veciach drogových prekurzorov si orgány poskytujú navzájom informácie o všetkých skutočnostiach súvisiacich s porušovaním tohto zákona a zabezpečujú ochranu získaných údajov pred ich zneužitím.

¹¹ Poskytuje súčinnosť pri preverovaní splnenia podmienok na udelenie statusu schváleného hospodárskeho subjektu podľa osobitných predpisov.

¹² Napr. čl. 29 ods. 1 nariadenia Komisie (ES) č. 1277/2005 z 27. júla 2005, ktorým sa ustanovujú vykonávacie pravidlá pre nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 o prekurzoroch drog a pre nariadenie Rady (ES) č. 111/2005, ktorým sa stanovujú pravidlá sledovania obchodu s drogovými prekurzormi medzi spoločenstvom a tretími krajinami (Ú. v. EÚ L 202, 3. 8. 2005).

Okrem toho samozrejme prebiehali rutinné výcvikové a školiace aktivity, napr. strelecká a fyzická príprava, školenia vodičov, BOZP a PO.

Personálne a organizačné členenie KÚFS

Na čele KÚFS je riaditeľ KÚFS, ktorý je vymenúvaný a odvolávaný prezidentom FS. Vnútornú organizačnú štruktúru na návrh riaditeľa určuje prezident FS. Základnými organizačnými zložkami sú pobočky a stanice KÚFS, ktoré na návrh riaditeľa zriaďuje a zrušuje prezident FS. Pobočky zriaďuje a zrušuje prezident so súhlasom ministra financií SR. Na čele elementárnych organizačných jednotiek je vedúci, ktorého vymenúva a odvoláva takisto riaditeľ KÚFS.

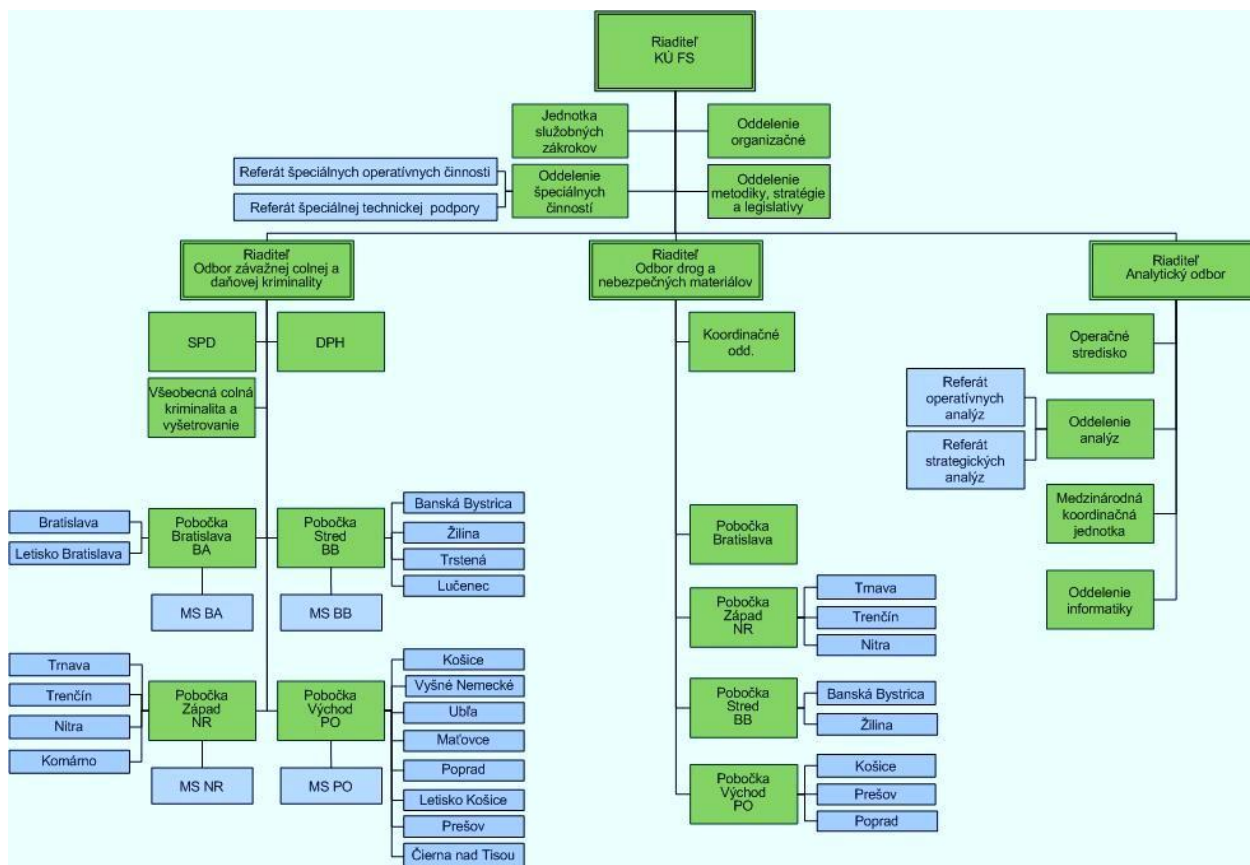
Z personálneho hľadiska sa KÚFS v roku 2013 posilnil, predovšetkým v súvislosti s úlohami v oblasti odhaľovania trestnej činnosti na úseku dane z pridanej hodnoty. Primárne bol zvýšený počet na úseku operatívnych útvarov odboru závažnej colnej a daňovej kriminality, ale aj na analytickom odbore, ktorému pribudla aj rozsiahla agenda v podobe informačnej podpory pre daňové úrady.

Početný stav KÚFS	colníci	civilní zamestnanci
1. 1. 2013	250	17
1. 12. 2013	308	20
prijatí za rok 2013	64	5
uvoľnení / prepustení za rok 2013	6	2

Zdroj: KÚFS

Z organizačného hľadiska je potrebné poukázať na tieto organizačné jednotky:

- odbor závažnej colnej a daňovej kriminality
- odbor drog a nebezpečných materiálov
- analytický odbor
- oddelenie špeciálnych činností a jednotka služobných zákrokov.

Zdroj: KÚFS

Odbor závažnej colnej a daňovej kriminality (ďalej len OZCDK) pozostáva z jednotlivých útvarov:

- oddelenie kriminality na úseku spotrebných daní
- oddelenie kriminality na úseku dane z pridanej hodnoty
- oddelenie všeobecnej colnej kriminality a vyšetrovania
- pobočka OZCDK Bratislava
- pobočka OZCDK Západ
- pobočka OZCDK Stred
- pobočka OZCDK Východ

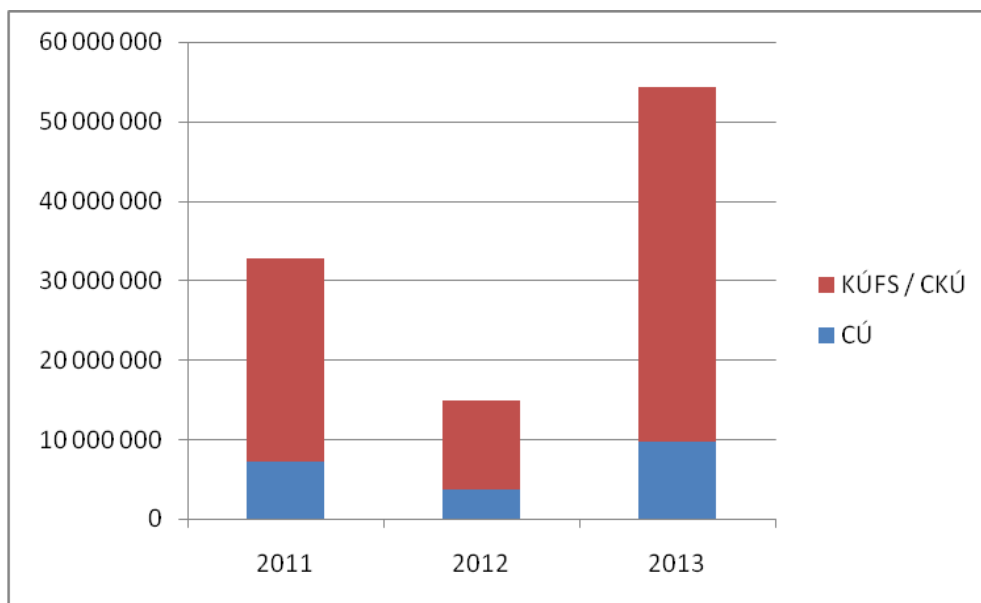
Z personálneho hľadiska ide o najsilnejší útvar KÚFS. Oddelenia na centrálnej úrovni plnia najmä koordináciu úlohu voči pobočkám v príslušnej odbornej oblasti, ale vo vybraných prípadoch môžu vykonávať aj operatívne činnosti. Tieto oddelenia pokrývajú prioritné oblasti činností KÚFS. Svoju činnosť upriamujú na oblasť spotrebných daní, oblasť dane z pridanej hodnoty, na colnú kriminalitu a porušovanie práv duševného vlastníctva a samotné vyšetrovanie.

Trestná činnosť na úseku spotrebných daní je tradičnou a dlhodobou prioritou KÚFS. V predchádzajúcom období bolo ťažisko činnosti KÚFS (resp. bývalého Colného kriminálneho úradu) zamerané na odhaľovanie a vyšetrovanie trestnej činnosti najmä na úseku spotrebnej dane z tabaku a tabakových výrobkov. Z komparatívneho hľadiska bola SR v rámci hodnotenia výsledkov v danej oblasti radená medzi najaktívnejšie členské štáty Európskej únie a v nezávislých prieskumoch opakovane bola SR vyhodnotená ako krajina s najnižším percentom ilegálnych cigariet na trhu Európskej únie. KÚFS v roku 2013 viedol

v operatívnom odhaľovaní, preverovaní a rozpracovaní¹³ spolu 58¹⁴ prípadov zameraných na spotrebnú daň z tabaku a tabakových výrobkov. V rámci týchto činností, ako aj v rámci kontrolných aktivít KÚFS bolo realizovaných 49 zadržaní cigariet a 6 zadržaní tabaku podliehajúceho spotrebnej dani. Celkovo za rok 2013 colníci KÚFS zadržali vyše 44,5 milióna ks cigariet a 35 ton spracovaného tabaku. Odhalené úniky na spotrebnej dani z tabaku a tabakových výrobkov dosiahli súhrnne výšku viac ako 8,6 milióna EUR.

V súvislosti s odhaľovaním trestnej činnosti na úseku spotrebných daní z tabaku a tabakových výrobkov KÚFS realizuje aj medzinárodné kontrolné akcie, pričom v roku 2013 boli dve významné spoločné colné operácie DISMANTLE a WAREHOUSE. KÚFS v oboch prípadoch tieto operácie v rámci SR zastrešoval a zabezpečoval ich priebeh aj komunikáciu s centrálnou koordinačnou jednotkou v Bruseli. KÚFS zabezpečuje aj intenzívnu medzinárodnú spoluprácu na operatívnej úrovni s vybranými krajinami¹⁵. Jedným z výsledkov medzinárodnej spolupráce bolo aj odhalenie ilegálnej výroby cigariet – falzifikátov zn. Marlboro. V roku 2013 colníci KÚFS na základe predchádzajúceho operatívneho rozpracovania vstúpili do objektu v súčinnosti s jednotkou služobných zákrokov pre možné podozrenie ozbrojenia. Zadržali 6 osôb slovenskej národnosti, ktoré sa nachádzali priamo pri výrobe. Vo výrobných priestoroch (označených ako hala na obilie) sa nachádzalo výrobné zariadenie na výrobu cigariet v prevádzke a zariadenie na zatavenie PVC fólie. Vo výrobných linkách sa nachádzali všetky komponenty potrebné na výrobu cigariet, tzn. filtre, cigaretový papier, lepidlá, fólie, obalový papier a tabak. Aj colníci našli kartónové škatule s obsahom cigariet zn. Marlboro bez označenia kontrolnou známkou.

KÚFS v roku 2013 v rámci 49 realizácií zadržal vyše 44,5 milióna ks cigariet, čo predstavuje približne 82 % všetkých cigariet zadržaných na území SR. Táto hodnota predstavuje významný nárast aj v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi:

ZDROJ: KÚFS

¹³ Operatívne odhaľovanie, operatívne preverovanie a operatívne rozpracovanie sú jednotlivé formy operatívno-pátracej činnosti, lišiace sa najmä administratívnou a technickou náročnosťou v uvedenom poradí a použitými metódami OPČ

¹⁴ Z toho približne 30 menších prípadov bolo začatých na základe (zväčša anonymných) podnetov od občanov

¹⁵ Ide o spoluprácu najmä s Nemeckom, Rakúskom, Maďarskom, Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska i ďalšími krajinami EÚ, ale aj s Ukrajinou.

Na úseku spotrebnej dane z minerálneho oleja KÚFS viedol v roku 2013 v operatívnom odhaľovaní, preverovaní a rozpracovaní spolu 12 prípadov, 5 prípadov je riešených v rámci trestného konania vyšetrovateľmi KÚFS. Celková odhadovaná škoda v daných prípadoch prevyšuje 14 miliónov eur. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že procesné dokumentovanie únikov na spotrebnej dani z minerálnych olejov je podstatne zložitejšie ako napr. pri tabakových výrobkoch, pretože pri minerálnom oleji treba preukazovať aj účel použitia a neexistuje podobný systém stotožnenia tovaru a preukázania pôvodu, akým je kontrolná známka pri spotrebiteľských baleniach cigariet alebo liehu. Z toho dôvodu KÚFS inicioval aj niektoré neštandardné kontrolné opatrenia, a to rôzne akcie, v rámci ktorých boli odoberané a analyzované vzorky napr. motorovej nafty z čerpacích staníc PHM na celom území SR. V uvedenej oblasti má svoj markantný význam aj medzinárodná spolupráca, v rámci ktorej boli vykonávané viaceré monitorovacie akcie v spolupráci s Poľskom, Maďarskom, Českou republikou a Rakúskom. V rámci týchto akcií boli okrem iného identifikované podozrivé subjekty, prepravné spoločnosti, vozidlá, ako aj miesta vykládky a manipulácie s minerálnymi olejmi.

Prípacom v oblasti spotrebných daní z minerálneho oleja bol prípad nelegálnej distribúcie daňovo zvýhodneného minerálneho oleja dovezeného z Nemecka. *Podozrivý ťahač s cisternovým návesom vošiel do hangáru v priemyselnom areáli. Vzhľadom na podozrenie z nezákonnej činnosti colníci KÚFS vstúpili do objektu, kde sa nachádzal uvedený ťahač s návesom a dve osoby – vodiči, ktorí prečerpávali vykurovací olej do stacionárnej cisterny s výdajným stojanom. V čase vstupu colníkov bola prečerpaná približne polovica cisterny – asi 12000 kg. Vedľa stacionárnej cisterny sa nachádzalo filtrovacie zariadenie s neznámou chemikáliou a s minerálnou vlnou slúžiacou ako filter. Zariadenie slúžilo na odfarbovanie tzv. červenej nafty. Doklady boli vystavené na 24 850 kg vykurovacieho oleja prepravovaného mimo pozastavenia dane. Dovezený olej bol v súlade s nemeckou legislatívou ako daňovo zvýhodnený zafarbený na červeno látkou SolventRed. Uvedeným konaním vzniklo dôvodné podozrenie z naplnenia skutkovej podstaty trestného činu skrátenia dane a poistného podľa § 276 Trestného zákona. Na skrátenie spotrebnej dane z minerálneho oleja, ako aj dane z pridanej hodnoty je možné používať aj falošné pokladničné doklady z elektronickej registračnej pokladnice.*

V zmysle § 2 ods.1 písm. a) zákona č. 530/2011 Z. z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov je alkoholickým nápojom lieh, víno, medziprodukt a pivo. Najmarkantnejšími prípadmi z hľadiska výšky škody v oblasti spotrebnej dane z alkoholických nápojov, konkrétne z liehu, boli prípady týkajúce sa podvodov s fiktívnou likvidáciou kontrolných známk na spotrebiteľské balenia liehu. Známym prípadom bolo vyšetrovanie týkajúce sa údajného zničenia kontrolných známk na spotrebiteľské balenia liehu, ku ktorému malo dôjsť na území Ruskej federácie. Colníci KÚFS uskutočnili v rámci vyšetrovania služobnú cestu do Kaliningradskej oblasti RF, kde boli realizované úkony v rámci dožiadania o administratívnu pomoc, ktoré preukázali podvodné konanie subjektu. Podobný modus operandi sa aplikuje často, pričom sprievodným javom môže byť aj nájdenie falošných kontrolných známk.

Najvýraznejším trendom a novou prioritou v činnosti KÚFS sa stáva odhaľovanie trestnej činnosti na úseku porušovania daňových predpisov v súvislosti s daňou z pridanej hodnoty¹⁶. Táto úloha pribudla KÚFS novelizáciou zákona č. 333/2011 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva od 1. 1. 2013. Keďže KÚFS nemá kompetenciu na vyšetrovanie trestných činov v oblasti dane z pridanej hodnoty (s výnimkou dovozu, ktorá je vyberaná colnými orgánmi), prakticky všetky odhalené skutky sú následne formou trestného oznámenia odovzdané vyšetrovateľom Policajného zboru. Primárnym

¹⁶ Pozri zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty.

kvantitatívnym ukazovateľom výsledkov je teda počet podaných trestných oznámení a odhadovaná výška škody v prípadoch odovzdaných orgánom činným v trestnom konaní. Ďalšími faktormi sú početnosť a výška dokumentovanej škody v prípadoch, kde KÚFS poskytuje spoluprácu orgánom činným v trestnom konaní v nimi iniciovaných prípadoch, resp. v prípadoch, kde obe zložky pracovali na spoločných prípadoch už pred začatím trestného stíhania, ako aj počet prípadov a výška škody v prípadoch, ktoré sú zatiaľ na KÚFS rozpracované v operatívno-pátracej rovine.

Činnosť KÚFS v danej oblasti je naozaj rozsiahla a variabilná. Napr. KÚFS získal informácie vedúce k podozreniu z manipulácie s fiškálnou pamäťou konkrétneho typového radu elektronických registračných pokladníc, využívaného v prevažnej miere v špecializovaných predajniach lacného textilu a obuvi, s čím súviselo úmyselné znižovanie tržieb a nadväzujúce úniky tak na dani z pridanej hodnoty, ako aj na dani z príjmov právnických osôb. Výsledkom predmetnej činnosti bolo nielen podanie trestného oznámenia, ale aj zrušenie certifikátov v zmysle zákona č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice. Aj KÚFS operatívne nadobudol informácie, ktoré poukazovali na dôvodné podozrenie z neoprávneného uplatňovania nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty v rámci reťazca viacerých spoločností pôsobiacich v oblasti potravinárskych výrobkov a technológií. Významnú časť transakcií často tvoria fakturované dodávky tovaru pre príjemcov v iných členských štátoch. Veľmi dôležitá je následná realizácia iniciovaných koordinovaných daňových kontrol, ktorými je možné jednoznačne preukázať neoprávnené uplatňovanie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty. Indikátorom páchania daňového úniku neoprávneným uplatňovaním nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty môže byť napr. vykazovanie neprimerane vysokých skladových zásob, ktoré nie sú v súlade s ďalšími ekonomickými ukazovateľmi spoločnosti (napr. na sklade by mala mať tovar za 3 milióny eur, ale reálne má menej ako za 100 000 eur). Operatívnymi a analytickými informáciami KÚFS nadobudol podozrenie z uvádzania nesprávnych údajov pri dovoze tovaru z tretích štátov, majúce za následok vyhýbanie sa antidumpingovému clu a súčasne zníženie základu pre výpočet dane z pridanej hodnoty pri dovoze.

Útvary KÚFS výraznou mierou participovali aj na prípadoch vedených útvarmi Policajného zboru, konkrétne Národnej kriminálnej agentúry PZ, kde sa na základe plánu spoločného postupu vo vyšetrovaní vykonávajú zo strany KÚFS špecifické úkony, ktorých realizácia zo strany PZ by inak nebola možná alebo by bola podstatne ťažšie realizovateľná.

Okrem operatívno-pátracej činnosti a vyšetrovania vykonáva KÚFS naďalej aj kontrolné činnosti so zameraním na odhaľovanie pašovaného tovaru a tovaru, ktorý porušuje práva duševného vlastníctva. S týmto cieľom je na pobočke OZCDK Bratislava zriadené pracovisko na letisku M. R. Štefánika, Bratislava a taktiež mobilné kontrolné skupiny na pobočkách OZCDK. Okrem toho vyšetrovatelia KÚFS objasňujú aj trestné činy na úseku porušovania colných predpisov a práv duševného vlastníctva odhalené colnými úradmi.

Vyšetrovanie

Colníci v postavení vyšetrovateľa alebo povereného pracovníka finančnej správy zaradení na KÚFS sú v súčasnosti ako jediní vo finančnej správe oprávnení na vykonávanie skráteného vyšetrovania a vyšetrovania uvedených trestných činov. Činnosti na úseku vyšetrovania a skráteného vyšetrovania zastrešoval v roku 2013 OZCDK KÚFS, pričom vyšetrovatelia a poverení pracovníci finančnej správy¹⁷ pôsobia na jeho pobočkách a vykonávajú svoju pôsobnosť v rámci územných obvodov jednotlivých pobočiek. Trestné oznámenia evidované na KÚFS pochádzali predovšetkým z jednotlivých colných úradov a samotného KÚFS, ktoré boli výsledkom operatívno-pátracej činnosti pracovníkov KÚFS.

¹⁷§10 ods. 8) písm. f) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok – poverený príslušník finančnej správy v skrátenom vyšetrovaní.

Výraznými pozitívami zavedenia a využívania inštitútu vyšetrovania aj na KÚFS je dodržiavanie zákonných lehôt, konania bez zbytočných prieťahov, ako aj vykazovanie vysokej objasnenosti.¹⁸ Doménou orgánov činných v trestnom konaní v pôsobnosti finančnej správy, v rámci ktorých je vidieť vysokú objasnenosť, sú prípady porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti spotrebných daní kvalifikované ako trestný čin porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 Trestného zákona, trestný čin skrátenia dane a poistného podľa § 276 Trestného zákona, trestné činy porušovania práv k ochrannej známke, označeniu pôvodu výrobku a obchodnému menu podľa § 281 Trestného zákona a trestný čin nepovolenej výroby liehu podľa § 253 Trestného zákona.

Komodita	Počet vznesených obvinení I. polrok 2012	Počet vznesených obvinení II. polrok 2012	Počet vznesených obvinení I. polrok 2013	Počet vznesených obvinení II. polrok 2013
Cigarety/tabak	66	49	47	49
Lieh	8	4	3	1
Minerálne oleje	0	0	0	0
Duševné vlastníctvo/textil	21	4	13	14
CITES	0	0	0	1
Iné	10	5	4	4

Tabuľka: počet vznesených obvinení poverenými pracovníkmi a vyšetrovateľmi FS podľa jednotlivých komodít za obdobia I. a II. polrok 2012 a I. polrok 2013. Zdroj : KÚFS.

Potreby efektívneho výkonu služby v oblasti boja proti nelegálnemu dovozu, vývozu a tranzitu omamných, psychotropných látok, ich prekurzorov, ako aj v oblasti boja proti nelegálnej proliferácii výrobkov obranného priemyslu a tovarov dvojakého použitia viedli v rámci zmien v organizačnej štruktúre KÚFS k vzniku nového špecializovaného útvaru – **Odbor drog a nebezpečných materiálov KÚFS** (ďalej len ODNM). Od 15. 10. 2012 sa ODNM organizačne skladá z nasledujúcich súčastí:

- koordinačné oddelenia ODNM
- pobočka ODNM Bratislava
- pobočka ODNM Západ
- pobočka ODNM Stred
- pobočka ODNM Východ.

Colníci z ODNM plnia služobné úlohy vyplývajúce z kompetencií vymedzených v zákone č. 333/2011 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva v spojení so zákonom č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve, ako aj plnením úloh Národnej protidrogovej stratégie na obdobie 2013 – 2016 a z nej vyplývajúceho akčného

¹⁸ Podľa štatistických údajov bolo orgánmi činnými v trestnom konaní v pôsobnosti finančnej správy v roku 2013 zistených dovedna 170 prípadov trestných činov. Z tohto počtu bolo objasnených 120 prípadov, čo predstavuje celkovú objasnenosť 70,6 %.

plánu a Spoločného akčného plánu SR a USA na boj proti nelegálnemu nakladaniu s jadrovými materiálmi a súvisiacimi technológiami.

Kľúčovou úlohou ODNM je oblasť boja proti prieniku omamných a psychotropných látok a ich prekursorov na územie Európskej únie a domáci trh v SR. V rámci situácie na drogovej scéne sa do popredia záujmu konzumentov drog dostávajú najmä syntetické drogy (najmä metamfetamín – pervitín) a marihuana. Do drogovej trestnej činnosti boli zainteresovaní občania SR a vo zvýšenej miere aj vietnamské etnické skupiny, ako aj občania štátov EÚ. Pašovanie omamných a psychotropných látok a ich prekursorov bolo realizované prostredníctvom kuriérov, ale bol zaznamenaný aj výraznejší trend využívania zásielkových služieb, čo má za následok výrazné skomplikovanie procesu dokazovania voči páchatelom drogovej trestnej činnosti. Nové syntetické drogy smerovali na územie Európskej únie najmä z Číny. Odhaľovanie a trestný postih páchatelov, ktorí sa zamerali na nové syntetické – najmä psychotropné – látky, bolo sťažené, najmä pomalým legislatívnym procesom zaraďovania týchto drog do zoznamov zakázaných látok a substancií.

Na zabezpečenie plnenia úloh ODNM bola potrebná intenzívna spolupráca so všetkými zainteresovanými zložkami tak štátnej správy, ako aj verejnej správy. Z tohto pohľadu je samozrejme najintenzívnejšia spolupráca s Prezidiom PZ a jeho výkonnými útvarmi. Jednou z oblastí protidrogových aktivít, v ktorej ODNM KÚFS prioritne organizuje svoju činnosť v zmysle zákona č. 331/2005 Z. z. o orgánoch štátnej správy vo veciach drogových prekursorov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, je aj kontrola drogových prekursorov. Na základe Dohody medzi Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky a Ministerstvom financií Slovenskej republiky o vzájomnej spolupráci na zabezpečenie spolupráce pri sledovaní drogových prekursorov bolo vytvorené spoločné pracovisko na sledovanie drogových prekursorov, vytvorené v priestoroch Národnej protidrogovej jednotky NAKA Prezídia Policajného zboru, ktorého cieľom je zabrániť ich zneužívaniu na nezákonnú výrobu drog. ODNM prostredníctvom nástrojov operatívno-pátracej činnosti formou operatívnych rozpracovaní osôb podozrivých z drogovej trestnej činnosti realizovala činnosti v odhaľovaní drogovej kriminality. V roku 2013 ODNM zrealizoval 39 prípadov, pričom finančné vymedzenie ceny jednotlivých zadržaných omamných a psychotropných látok na trhu poukazuje aj na jej negatívny ekonomický dosah (pozri nasledujúcu tabuľku).

OPL /prekursor	množstvo	Cena na trhu v SR
Kokaín	4,641 kg	464100 EUR
Metamfetamín- Pervitín	0,327 kg	20928 EUR
Amfetamín	0,12 kg	660 EUR
Alfa PVP	2,5 kg	150000 EUR
Metylón	1,016 kg	30 000 EUR
Syntetické PL ostatné	9,713 kg	534215 EUR
Heroín	0,320 kg	16000 EUR
Marihuana	33,3 kg	333 000 EUR
Hašiš	0,002 kg	22 EUR
Efedrín	0,121 kg	302,50 EUR
Levamisol	0,210 kg	17 EUR
APAAN	1206 kg	34662 EUR
Spolu zadržaných:	1258,3 kg	1 583 906,5 EUR

Zdroj: KÚFS

Organizované zločinecké skupiny v rámci drogovej trestnej činnosti využívajú, resp. zneužívajú voľný pohyb tovarov a služieb v rámci Európskej únie, čo kladie zvýšené nároky

na ODNM pri odhaľovaní danej trestnej činnosti. Je markantné, že z tohto dôvodu hrá významnú úlohu medzinárodná spolupráca pri odhaľovaní nelegálneho obchodovania s omamnými, psychotropnými látkami a prekurzormi. *Napr. ODNM operatívne rozpracoval organizovanú skupinu páchatel'ov, ktorá pašovala cigarety do Veľkej Británie a zisk z tejto činnosti investovala do nákupu drog, ktoré následne mali byť predané distribútorom vo viacerých štátoch Európskej únie. Monitorovaním pohybu záujmových osôb boli získané aktuálne informácie o priebehu pašovania a na základe týchto informácií boli na francúzsko-švajčiarskej hranici zadržaní Colnou správou Francúzskej republiky dvaja slovenskí občania so 4,6 kg kokainu.*

Zdroj: KÚFS

Následnou ťažiskovou úlohou útvarov ODNM je ochrana ekonomických a zahranično-politických záujmov SR a Európskej únie najmä pri dodržiavaní medzinárodných dohôd a konvencií pri obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu a tovarov dvojakého použitia, ako aj zabezpečenie dodržiavania platných sankcií na vývozy tovarov do embargovaných krajín. Tieto úlohy sú zabezpečované prostredníctvom zastúpenia KÚFS v Stálej expertnej skupine pre obchodovanie s výrobkami obranného priemyslu Ministerstva financií SR. ODNM taktiež zabezpečuje, prostredníctvom regionálnych útvarov – pobočiek, dohľad nad dodržiavaním platných predpisov pri obchodovaní s tovarmi dvojakého použitia. Útvary ODNM zároveň dokumentujú a odhaľujú činnosť organizovaných skupín zaoberajúcich sa dovozom, vývozom a obchodovaním s výrobkami obranného priemyslu, ktoré unikli zákonnému dohľadu orgánov štátnej správy. Príkladom ich úspešnej činnosti bolo zadržanie dodávky 70 kusov delostreleckých zameriavačov PG 1M a kolimátorov K-1 do Iraku bez udelenia príslušných exportných a importných povolení autorít dotknutých krajín.

Od 15. 10. 2012 funguje aj **analytický odbor**, ktorý sa zapája do riešenia rezortných a mimorezortných akcií, aktivít, spoluprác, ako aj spoločných pracovných skupín na medzirezortnej úrovni. Analytický odbor je garantom všetkých informačných zdrojov a prístupov, ktoré sú dostupné KÚFS na účel výkonu štátnej služby. Analytický odbor pozostáva z:

- oddelenia analýz
- oddelenia informatiky
- operačného strediska
- medzinárodnej koordinačnej jednotky.

Analytický odbor primárne poskytuje podpornú úlohu voči pobočkám a oddeleniam najmä v analytickej oblasti, ďalej plní úlohy centrálnej koordinačnej jednotky¹⁹ a ďalšie úlohy

¹⁹ § 5, ods. 3, písm. a) zákona č. 333/2011 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva.

vyplývajúce z medzinárodných zmlúv vo vymedzenej oblasti. Zabezpečuje podpornú činnosť pri spracovaní získaných informácií a informačnú podporu pre daňové úrady. Vo vybraných prípadoch sú súčasťou tímov vykonávajúcich operatívne činnosti.

K jeho najvýznamnejším aktivitám patrí **spracovávanie analytických informácií** vo vzťahu k skutočnostiam a osobám, pri ktorých vzniklo dôvodné podozrenie, že páchajú trestné činy v súvislosti s porušením colných a daňových predpisov. Analytické vyhodnotenia sú realizované na základe požiadaviek operatívnych útvarov KÚFS, ale aj na základe informácií z anonymných podnetov prijatých od občanov alebo z podnetu vlastnej analytickej vyhodnocovanej činnosti. Dôležitým nástrojom práce je **analytická databáza**, do ktorej sú podnety o daňových subjektoch zaznamenávané a v súvislostiach aj vyhodnocované. Okrem štandardných lustrácií fyzických a právnických osôb vykonávaných v prostredí mimorezortných databáz analytický odbor vyhodnocoval aj správanie daňových subjektov v rámci dostupných daňovo-colných databáz.

Analytický odbor realizuje aj tzv. prierezové analýzy rizikových komodít či rizikových odvetví, ako aj vzťahy ku kľúčovým subjektom na trhu. Ako príklad možno uviesť sieť podnikateľských subjektov zapojených do obchodovania s pohonnými hmotami na daňovom území SR, sieť podnikateľských subjektov obchodujúcich s biopalivami a ich prvotnými surovinami (napr. problematika olejnin – repka olejná, slnečnica, obilie a pod.), tzn. sieť, kde môže dochádzať k porušovaniu predpisov na úseku spotrebnej dane z minerálneho oleja. Rizikovou komoditou môže byť aj mäso, tabakové výrobky, rizikové odvetvie môže byť obchodovanie s cukrom či problematika obchodovania s pesticídmi. Analytická podpora sa zabezpečuje aj pri odhaľovaní podvodov s komoditami, ako sú med' či žula. V rámci analytickej činnosti na realizáciu výstupov využíva KÚFS aj databázy Európskej komisie.²⁰

Oddelenie analýz v rámci svojich činností poskytuje operatívnym útvarom KÚFS spracované prehľady o finančných tokoch viažucich sa na konkrétne bankové operácie. Vyhodnotenie pohybu finančných prostriedkov medzi daňovými subjektmi umožňuje sprehladniť komplikované väzby medzi konkrétnymi podnikateľmi a zároveň slúži operatívnym útvarom na účely spochybnenia údajov, ktoré boli daňovými subjektmi uvádzané v účtovníctvach. Pri manipulácii s informáciami pochádzajúcimi z bánk sú dodržiavané bezpečnostné podmienky, ktoré sú vyžadované vo vzťahu k bankovému tajomstvu v zmysle § 91 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Analytickou činnosťou oddelenia analýz je možné odhaliť skutočnosti vedúce k dôvodným podozreniam zo skresľovania obchodných výsledkov, s cieľom vyhnutia sa alebo skrátenia daňovej povinnosti, resp. neoprávneného čerpania nadmerných odpočtov dane z pridanej hodnoty. Tieto informácie, ako sme už uviedli, sú odstupované na príslušné pobočky a oddelenia OZCDK, ktoré aj na ich základe následne vykonávajú operatívno-pátraciu činnosť a iniciujú daňové kontroly.

Správcu informačných systémov²¹ zabezpečuje **oddelenie informatiky**. V rámci technickej podpory uskutočňuje IT podporu cez vzdialený prístup do počítačov používateľov, ktorých miesto výkonu služby je mimo centrálneho KÚFS, a taktiež zabezpečuje tzv. priamu podporu realizovanú pre organizačné útvary. Technická podpora oddelenia informatiky súvisí s poskytovaním konkrétnych služieb:

²⁰ On-line monitorovanie prepravy v kontajnerovej doprave bolo realizované v databázach ConTraffic alebo v ďalších podporných databázach, ktoré Európska komisia poskytla členským štátom na zabezpečenie boja proti podvodom v záujme ochrany rozpočtov členských štátov EÚ.

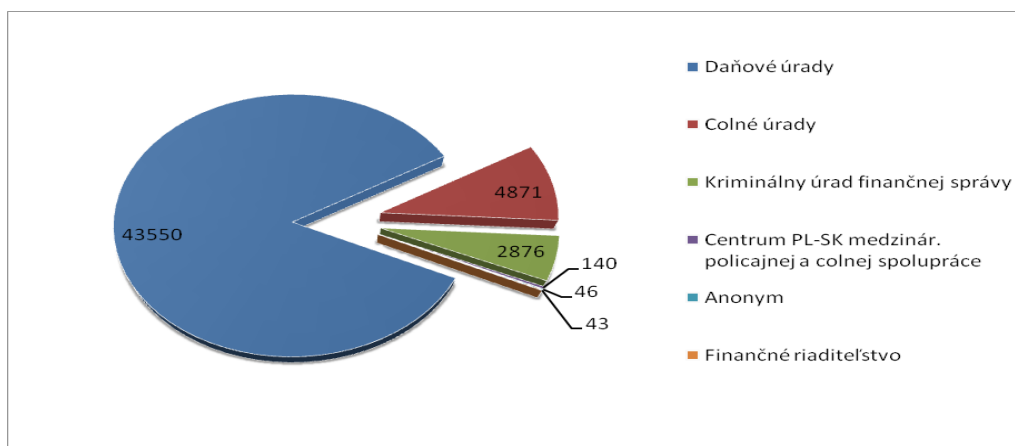
²¹ V informačných systémoch sú zhromažďované, spracovávané, uchovávané, odovzdávané a využívané informácie a osobné údaje o osobách, ktoré porušili daňové predpisy alebo colné predpisy, alebo je dôvodné podozrenie, že porušujú daňové predpisy alebo colné predpisy.

- prevádzka a správa Operatívneho informačného systému KÚFS (OIS KÚFS)
- prevádzka a správa systému Analytická databáza KÚFS (ANDAT KÚFS)
- technická podpora pri využívaní informačných systémov ostatných subjektov Finančnej správy SR, MV SR, MS SR
- správa a základná technická podpora pre používateľov informačných technológií KÚFS.

Oddelenie informatiky sa podieľa aj na objasnení znižovania tržieb v účtovnej evidencii skresľovaním výstupov z elektronických registračných pokladníc. Zaistené pokladne sú podrobené analytickému skúmaniu pracovníkom z KÚFS, ktorý pomocou výpočtovej techniky získa údaje uložené v elektronickej registračnej pokladni. Predmetné údaje komparuje so zaistenými bločkami, čím dokáže zistiť skreslenie napr. dennej uzávierky.

Operačné stredisko zabezpečuje nepretržitú informačnú podporu vo vymedzenom rozsahu zo sprístupnených informačných systémov pre colníkov KÚFS, pre odbor vnútornej kontroly a inšpekcie FR SR, pre ostatné organizačné útvary FR SR (od 1. 1. 2013 začalo vykonávať informačnú podporu pre daňové úrady), pre iné orgány verejnej správy a pre partnerské colné správy v oblasti pôsobnosti KÚFS. Pravidelne zabezpečuje spracovávanie informácií z výkonu služby. Významne sa podieľa aj na zabezpečovaní koordinácie súčinnostnej činnosti medzi jednotlivými organizačnými útvarmi na národnej úrovni.

V roku 2013 vykonalo operačné stredisko dovedna 51 526 lustrácií zo 16 rôznych evidencií pre nasledujúcich žiadateľov:

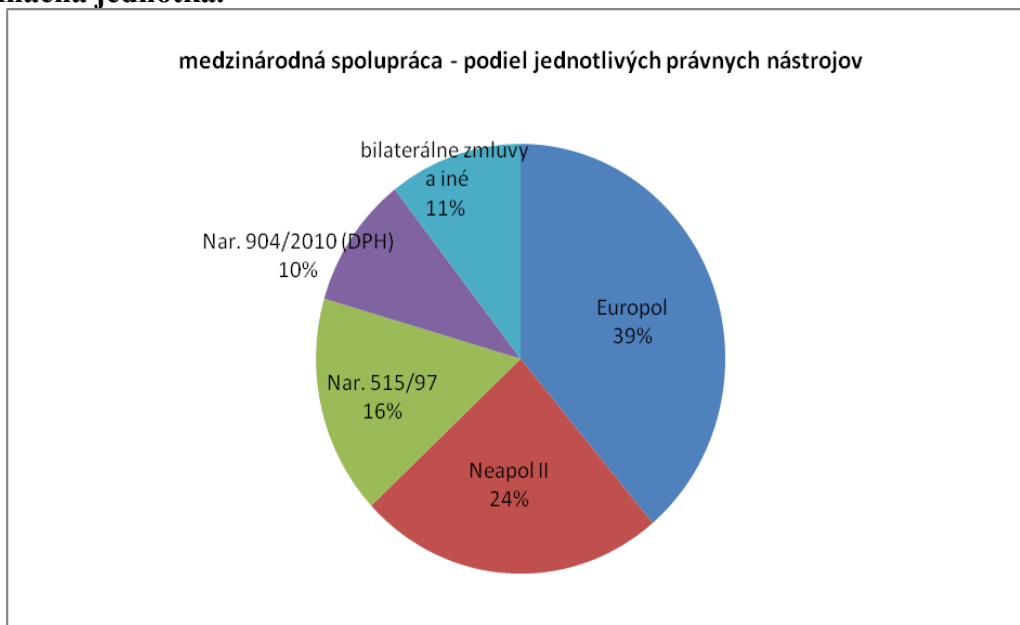

Zdroj: KÚFS

Operačné stredisko okrem využívania a činnosti s informačnými systémami riadi aj cyklus operácií, pri ktorých sú zriaďované a vysielané výjazdové skupiny a vyšetrovatelia finančnej správy. Spracúva rôzne relevantné písomné dokumenty, napr. protokol udalostí, reporty (situačné správy), týždenné hlásenia (prehľad najzávažnejších udalostí – realizácie, mimoriadne udalosti, výjazdy vyšetrovateľov, odpisy z registra trestov pre vyšetrovacie orgány, medzinárodnú spoluprácu a pod.), štatistické prehľady a pod., ktoré sú následne predkladané vedeniu finančnej správy a zároveň aj iným ozbrojeným zložkám.

Ako sme uviedli, KÚFS z hľadiska **medzinárodnej spolupráce** plní v zmysle § 5 ods. 3 písm. a) zákona č. 333/2011 Z. z. úlohy centrálnej koordinačnej jednotky a ďalšie úlohy vyplývajúce z medzinárodných zmlúv vo vymedzenej oblasti. V praxi ide najmä o dožiadania v zmysle Dohovoru na základe článku K3 Zmluvy o Európskej únii o vzájomnej pomoci a spolupráci medzi colnými správami (tzv. Dohovor Neapol II). Taktiež ide o dožiadania na základe nariadenia (ES) č. 515/97 zo dňa 13. marca 1997 o vzájomnej pomoci medzi

správnymi orgánmi členských štátov a o spolupráci medzi správnymi orgánmi členských štátov a Európskou komisiou pri zabezpečovaní riadneho uplatňovania predpisov o colných a poľnohospodárskych záležitostiach vo vymedzenom rozsahu (preverovanie na účely KÚFS). Ďalej sa čoraz viac využívajú aj bilaterálne dohody o spolupráci, najmä s Českou republikou a Maďarskom. Práve v danej oblasti má svoje významné postavenie **medzinárodná koordinačná jednotka**.

Hlavnou úlohou Jednotky služobných zákrokov KÚFS je vykonávanie služobných zákrokov proti nebezpečným páchatelom na úseku colnej a daňovej trestnej činnosti, proti páchatelom colnej drogovej trestnej činnosti a pri zabezpečovaní špeciálnych operatívnych činností.

Podľa percentuálneho rozdelenia výjazdov v rámci delby druhu trestnej činnosti sa zameriavajú primárne na daňovú trestnú činnosť.

Percentuálne rozdelenie výjazdov JSZ	
Daňová TČ :	83 %
Drogová TČ:	15 %
Súčinnosť s PZ SR:	2 %

Zdroj: KÚFS

Poslednou organizačnou jednotkou je **oddelenie špeciálnych činností**, ktoré pozostáva z dvoch útvarov, a to referátu špeciálnych operatívnych činností a referátu špeciálnej technickej podpory. Hlavnou činnosťou oddelenia špeciálnych činností v zmysle § 28a a § 31 zákona č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve je výkon špeciálnych operatívnych činností.

Štatistické vyhodnotenie činnosti OŠČ KÚFS za rok 2013 :

	Počet výjazdov *	ŠOČ	ŠTP
Spolu :	158	67	91
OZCDK	115	39	76
ODNM	41	26	15
OI FR SR	2	2	0
Medzinárodné akcie	18	16	2

*dĺžka jedn. výjazdov sa pohybovala od niekoľkých hodín do niekoľko týždňov

Ak by sme chceli percentuálne rozdeliť zameranie činnosti oddelenia špeciálnych činností, primárne sa zameriavajú na daňovú trestnú činnosť.

Percentuálne rozdelenie výjazdov referátu špeciálnych operatívnych činností za rok 2013 podľa druhu trestnej činnosti :	
Daňová TČ :	61,20 %
Drogová TČ:	38,81 %

Percentuálne rozdelenie výjazdov referátu špeciálnej technickej podpory za rok 2013 podľa druhu trestnej činnosti:	
Daňová TČ :	83,52 %
Drogová TČ:	16,49 %

Zdroj: KÚFS

Zdroj: KÚFS

Záver

Z vývojového hľadiska sa s potrebou zriadenia kriminálneho úradu na úseku colnej správy stretávame už od minulosti, konkrétne na území Slovenska od roku 1970. Kriminálny úrad finančnej správy má nezastupiteľnú úlohu v boji proti daňovým podvodom, proti medzinárodnému terorizmu, porušovaniu duševného vlastníctva, pašovania drog, zbraní, chránených rastlín a živočíchov, omamných a psychotropných látok a ich prekurzorov či nezákonnej preprave rádioaktívnych a iných vysoko nebezpečných látok. Potreba zabezpečenia finančných zdrojov aj v podobe prostriedkov do štátneho rozpočtu si vyžaduje participáciu špecializovaného subjektu, ktorý zabezpečí erudované odhaľovanie a vyšetrovanie načrtnutej protiprávnej činnosti, čo KÚFS poskytuje. Samotná vedecká štúdia poukazuje na skutočnosť, že existencia KÚFS je nielen opodstatnená, ale zároveň jej výsledky činnosti sú veľmi efektívne, čo najviac vidieť v problematike odhaľovania daňovej trestnej činnosti.

Literatúra

ŠIMONOVÁ J. Rozpočtové právo. In PAULIČKOVÁ A., BAKEŠ M. et al. *Finančné právo na Slovensku a v Čechách*. Sládkovičovo : Eurounion 2007.

zákon č. 333/2011 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva.

zákon č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve.

zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov.

zákona č. 530/2011 Z. z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov.

zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty.

zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok.

zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách.

zákon č. 331/2005 Z. z. o orgánoch štátnej správy vo veciach drogových prekurzorov a...

predpis č. 245/2009 Z. z. Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky o uzavretí Dohovoru vypracovaného na základe článku K. 3 Zmluvy o Európskej únii o vzájomnej pomoci a spolupráci medzi colnými správami.

Rozhodnutie Rady 2009/917/SVV z 30. novembra 2009 o využívaní informačných technológií na colné účely.

www.financnasprava.sk.

Keywords: Customs Criminal Office, Criminal Office of the financial administration, customs administration, financial administration, detection, department of the serious customs and tax issues.

Summary

Criminal Office of the financial administration was created as a successor to the Customs Criminal Office. It is a highly specialized service on the nationwide, which is intended mainly on detection and investigation of economic crime, primarily for offenses committed in connection with a breach of customs and tax legislation in the field of consumer's tax and value added tax on importation. Criminal Office of the financial administration also has a competence to combat drug crime, abuse and highly dangerous radioactive materials and protected fauna and flora. In general, the competence can be divided into four areas, namely in the area of enforcement of customs supervision, carrying out certain

acts, the security level and the level of cooperation, both at national and supranational level. In terms of organizational criminal office of the financial administration consists of the department of the Serious Crime customs and taxation, department of the trade unions drugs and hazardous materials, analytical departments and special operations unit and police actions. These departments has many successful operations and the positive results of criminal office of the financial administration, which leading to the protection of the financial interests of the State, but also to the detection and subsequent punishment of offenders of such crimes.

*JUDr. Jana Šimonová, PhD.
Katedra správneho práva
Akadémie Policajného zboru v Bratislave
e-mail: jana.simonova@minv.sk*

*JUDr. Ladislav Straka
Kriminálny úrad finančnej správy
e-mail: ladislav.straka@minv.sk*

Recenzenti: prof. Ing. Jozef Stieranka, PhD., JUDr. Miroslav Kriak